

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

Приета от ФС (протокол № 12/ 29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол № 8/ 16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕЖДУНАРОДНО МОРСКО ПРАВО“

ЗА СПЕЦ: „Морски бизнес и международна търговия“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1. ....
(проф.д-р Андрияна Андреева)

2. ....
(гл. ас. д-р Диана Димитрова)

Ръководител катедра: .....
„Правни науки“ (доц. д-р Галина Йолова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма по „Международно морско право“ предоставя знания по основните въпроси, свързани с международното морско право – публично и частно. Тя съставена с оглед студентите-икономисти да придобият специализирано знание относно морското право – основни понятия и правни институти като международноправен режим на: вътрешни морски води и териториално море, открито море, проливи и канали, зони със специален режим, международни реки; правно регулиране на безопасността на корабоплаването; международноправна защита на морската среда от замърсяване; договорите за международен превоз на товари и пътници; авария; морски застраховки и решаване на морски спорове.

Очакваните резултати от изучаването на дисциплината „Международно морско право“ от студентите, могат да се обобщят в следните параметри: придобиване на познания за базисните институти на морското право и разбиране на тяхната същност; формиране на умение за боравене със специализирани правни актове; надграждане на икономическите познания и обвързването им с правната теория и законодателство, развиване на способност за тълкуване и прилагане в практиката на нормативната уредба, необходима за тяхната професия. Въз основа на тези знания, студентите имат възможността за развиване на следните компетенции и умения: адекватно да решават отделни практически казуси, да се ориентират в съответната нормативна уредба, да се ориентират и оценяват в отделни практически ситуации. Чрез самоподготовка те могат и да разширят своите знания в отделни специфични направления – отделните видове договори, морски застраховки.

Усилията на екипа са насочени и към конкретни практически умения на студентите, в резултат на познанието, което придобиват по време на лекционния курс. За тази цел по време на обучението работят самостоятелно с нормативни актове, запознават се с релевантна съдебна практика. От съществено значение за образователния процес е и връзката с практиката и бизнеса. За тази цел, по време на обучението на студентите се осигурява при възможност да участват в разглеждането на съдебни дела или посещение в практиката.

Прилаганите методи в обучението, а именно: разработване на самостоятелни и/или групови академични изследвания – курсови работи, решаване на задачи и казуси, посещения в практиката следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности: гражданска компетентност; личностна компетентност; езикова грамотност; многоезикова компетентност; цифрова компетентност; предприемаческа компетентност и компетентност на културна осведоменост и изява.

Ключовите компетенции заложили по дисциплината са: гражданска компетентност и личностна компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. СЪЩНОСТ, ПРЕДМЕТ, ПРИНИЦИПИ, СИСТЕМА И ИЗТОЧНИЦИ НА МЕЖДУНАРОДНОТО МОРСКО ПРАВО	3	2	
1.1.	Същност, предмет, принципи, система на международното			

	морско право.			
1.2.	Източници на международното морско право. Международни конвенции. Други източници.			
ТЕМА 2. ВЪТРЕШНИ МОРСКИ ВОДИ И ТЕРИТОРИАЛНО МОРЕ		3	2	
2.1.	Понятие и състав на вътрешните морски води на крайбрежните държави.			
2.2.	Правен режим на морски и търговски пристанища.			
2.3.	Понятие, граници и ширина на териториалното море. Суверенитет на крайбрежната държава върху териториалното море			
ТЕМА 3. МОРСКИ ЗОНИ СЪС СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ И ФУНКЦИОНАЛЕН ХАРАКТЕР		3	2	
3.1.	Правен режим на прилежащата зона.			
3.2.	Изключителна икономическа зона. Континентален шелф.			
ТЕМА 4. РЕЖИМ НА ПРОЛИВИТЕ И КАНАЛИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА МЕЖДУНАРОДНО КОРАБОПЛАВАНЕ		3	2	
4.1.	Правен режим на проливите			
4.2.	Правен режим на каналите			
ТЕМА 5. МЕЖДУНАРОДНОПРАВЕН РЕЖИМ НА ОТКРИТО МОРЕ		3	2	
5.1.	Международноправен режим на открито море.			
5.2.	Правен режим на архипелажни води.			
5.3.	Закрити и полузакрити морета.			
5.4.	Международен район на морското дъно.			
ТЕМА 6. МЕЖДУНАРОДНИ РЕКИ		3	2	
6.1.	Международноправен режим, определение, видове			
6.2.	Режим на международно корабоплаване по р. Дунав, Рейн, африкански реки и американски реки			
ТЕМА 7. ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА КОРАБОПЛАВАНЕТО		3	2	
7.1.	Международни правни актове, регулиращи безопасността на корабоплаването			
7.2.	Международни правила за предпазване от сблъсквания по море			
7.3.	Оказване на помощ и спасяване на хора, търпящи бедствие по море. Места за убежища на кораби в опасност.			
ТЕМА 8. МЕЖДУНАРОДНОПРАВНА ЗАЩИТА НА МОРСКАТА СРЕДА ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ		3	2	
8.1.	Характеристика на проблематиката.			
8.2.	Универсални международни конвенции.			
8.3.	Регионални споразумения, регулиращи замърсяването на околната среда			
ТЕМА 9. ДОГОВОРИ ЗА МЕЖДУНАРОДЕН ПРЕВОЗ НА ТОВАРИ ПО МОРЕ		3	2	
9.1.	Същност и правна уредба на договора за международен превоз на товари по море			
9.2.	Страни, предмет, сключване, транспортни документи.			
9.3.	Права и задължения на страните, отговорност за неизпълнение.			
ТЕМА 10. ДОГОВОРИ В КОРАБОПЛАВАНЕТО		3	2	
10.1.	Договор за наемане кораб за определено време (чартър). Коносамент.			
10.2.	Договор за агентиране. Договор за корабен мениджмънт. Договор за посредничество в корабоплаването. Договор за влачене.			

	Пилотаж.			
ТЕМА 11. ДОГОВОРИ ПРЕВОЗ НА ПЪТНИЦИ		3	2	
11.1	Правна уредба. Видове, съдържание и форма на договора.			
11.2	Права и задължения на страните по договора за морски превоз на пътници. Отговорност на морския превозвач.			
ТЕМА 12. ОБЩА АВАРИЯ.		3	2	
12.1	Йорк-Анверски правила. Определение, същност и съдържание на общата авария.			
12.2	Процедура по установяване. Щети, разходи и пожертвувания включени в общата авария. Погасителна давност. Ограничена отговорност на корабоприетеля.			
ТЕМА 13. МОРСКИ ЗАСТРАХОВКИ.		3	2	
13.1	Международноправна уредба на застраховки на корабоприетеля при морски искиове. Определение, видове.			
13.2	Страни по договора за морска застраховка. Морски рискове.			
ТЕМА 14. МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ДЕЙНОСТ В ОБЛАСТТА НА МЕЖДУНАРОДНОТО МОРСКО ПРАВО.		3	2	
14.1	Международен морски комитет. Международна морска организация.			
14.2	Европейска агенция по морска безопасност. Комисия на ООН по международно търговско право. Балтийски и международен морски съвет.			
ТЕМА 15. МОРСКИ СПОРОВЕ		3	2	
15.1	Органи за решаване на морски спорове.			
15.2	Съд, арбитраж и медиация.			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	40
1.2.	Разработване на курсова работа/проект	1	20
1.3.	Решаване на казус	3	30
1.4.	Участие в практически мероприятия	1	10
Общо за семестриалното оценяване:		7	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	65
Общо за сесийното оценяване:		1	65
Общо за всички форми на контрол:		8	165

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимиров, Ив., «Международно публично право», седмо преработено и допълнено издание, «Ромина», С., 2009
2. Владимиров, Ив., «Международно частно право», четвърто преработено и допълнено издание, «Софи-Р», С., 2005
3. Ирина Мулешкова, Международно морско публично право., учебник. С. ИК – УНСС, 2016 г
4. Yvonne Baatz, Maritime Law (Maritime and Transport Law Library) Paperback, Routledge; 5th edition, 30 Oct. 2020
5. Thomas Schoenbaum, Jessica McClellan, Admiralty and Maritime Law (Hornbook) Hardcover, West Academic; 5th edition, 2012

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимиров, Ив., «Ръководство по международен търговски арбитраж», «Ромина», С., 2006
2. Владимиров, Ив., «Съдебна практика по тълкуване на Конвенцията от 1924 г. за коносамевните в първоначалната ѝ редакция (Хагските правила) и в редакцията според Протоколите от 1968 г. и 1979 г. за изменението и допълнението ѝ (Хагско-Висбийските правила), «Ромина», С., 2009
3. Натов, Н., «Коментар на Кодекса на международното частно право», «Сиела», С, 2006